

Geleceğe Dair: Paris İklim Anlaşması

Aralık 2015'de Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (United Nations Convention on Climate Change-UNFCCC) Taraflar Konferansı'nda **195 ülkenin onayıyla kabul edilen Paris Anlaşması**, iklim değişikliğine karşı küresel çapta verilen mücadelede tarihsel bir dönüm noktasıdır.

Anlaşma, aynı zamanda 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi (Sustainable Development Goals-SDGs) çerçevesinde, daha istikrarlı, daha sağlıklı bir gezegen, daha adil toplumlar ve daha canlı ekonomilerin olduğu bir dünya bırakmak adına da önemli bir fırsattır.



Bu Anlaşma, küresel ölçekte temiz enerjiye geçişte tüm dünyaya yol gösterecek. Söz konusu geçiş, ilgili tüm politik kararlarda, iş ve yatırım davranışlarında değişikliğe gidilmeyi zorunlu kılıyor.

Paris Anlaşması, neredeyse tüm dünya emisyonlarını kapsayan, iklim değişikliği konusundaki ilk çok uluslu anlaşma özelliğine sahip. Paris Anlaşması, dünya için bir başarıdır ve AB' nin düşük karbon ekonomisine giden yolunu doğrular niteliktedir.

Paris Anlaşmasının uygulanması, iklime dirençli ve iklimden olumsuz etkilenmeyecek bir geleceğe sosyal açıdan adil bir şekilde geçilmesini sağlamak için yakalanan ivmenin ve güçlü siyasi kararlılığın devam ettirilmesini gerektiriyor. İklim değişikliği, G20 ve G7 toplantıları dahil olmak üzere ilgili uluslararası forumların gündeminde yer almalıdır. Bu bağlamda, AB uluslararası liderliğini ve iklim diplomasisini koruyacaktır.

Paris İklim Anlaşması, 22 Nisan 2016 tarihinde New York'ta düzenlenen üst düzey bir törenle Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (UNFCCC) taraf ülkelerin imzasına açılmıştır. **Şu ana kadar 177 ülkenin imzaladığı Anlaşmanın**, küresel sera gazı emisyonlarının asgari %55'ini temsil eden en az 55 ülkenin imzasını takiben yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.

Paris Anlaşması'nın önemli özellikleri

Paris anlaşması, sera gazı emisyonlarının tavan yaptığına ve yüzyılın ikinci yarsında iklim sorununun çözülmesi gerektiğini dikkat çekerek, mümkün olan en kısa sürede uygulanması gereken küresel bir eylem planı ortaya koymaktadır. Anlaşma'nın temel özellikleri:

> Küresel ısınmayı sanayi devrimi öncesine göre 2°C'nin oldukça altında tutan ve hatta 1.5°C ile sınırlamayı amaçlayan **uzun vadeli bir hedefi** vardır.

> Anlaşma, tüm paydaşlara, yatırımcılara, işletmelere, sivil toplum örgütlerine ve politika yapıcılara **temiz enerjiye küresel olarak geçişin vazgeçilmez olduğuna** ilişkin açık bir mesaj yollamaktadır;

> Tüm emisyonların yaklaşık % 98'inden sorumlu 189 ülkenin sunduğu ulusal iklim planları (INDC) ile, **iklim değişikliği ile mücadele gerçek bir küresel çaba** haline gelmiştir.

> **İzleme ve durum değerlendirmesi** yapmayı amaçlayan dinamik bir mekanizmaya olan ihtiyacı ortaya koymuştur. 2023 yılından itibaren taraflar, emisyon azaltımı, uyum ve sağlanan/alınan destekler konularındaki ilerlemeyi değerlendirmek üzere, her beş yılda bir "küresel durum değerlendirme" zirvelerinde bir araya gelecektir.

> Tarafların sundukları katkılara (INDC) ilişkin hedeflerini yerine getirmelerini amaçlayan **yasal yükümlülükleri** vardır, bu sebeple yurt içi azaltım önlemlerini devam ettirmek zorundadırlar.

> Anlaşma, iki yılda bir sera gazı envanterlerinin ve ulusal gelişmelerin takibinin yapılması dahil ciddi bir **şeffaflık ve sorumluluk çerçevesi** getirmektedir.

> Anlaşma, **İklim finansmanı** ile uyum ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine bağlı gelişen kayıp ve zararlara ilişkin ihtiyaçları ortaya koymaya yarayacak hükümlerin yer aldığı, büyük bir **dayanışma** paketi sunmaktadır.

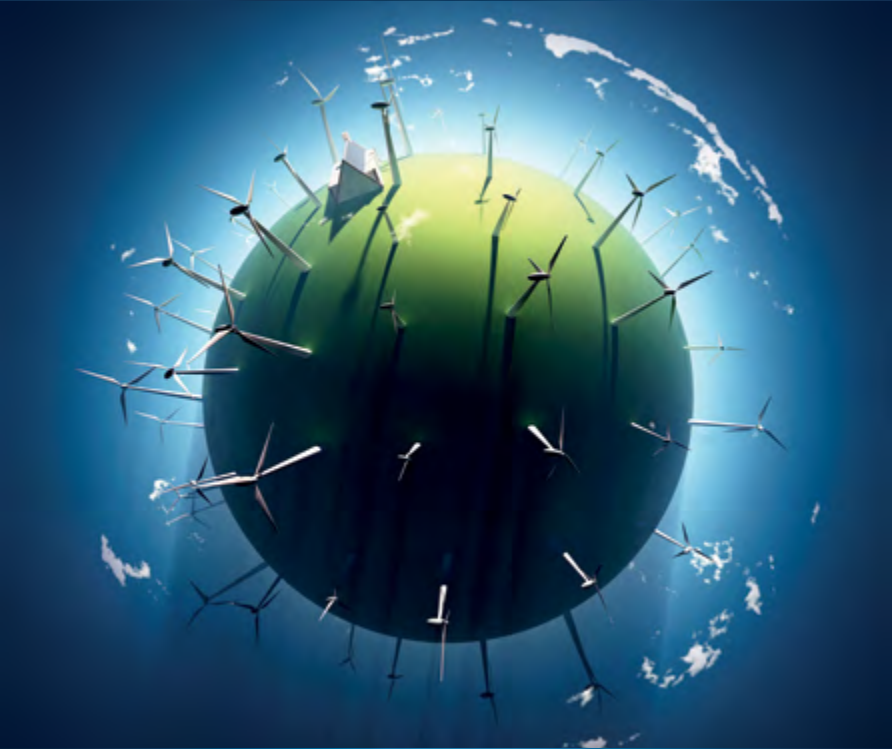
> **Uyum konusu**, Paris Anlaşması ile ilk defa kapasite geliştirme, iklim değişikliğine direnç ve iklim değişikliğinden etkilenebilirlik konularını içerecek şekilde bir **küresel hedef olmuştur**.

AB, Paris Anlaşması'nı nasıl uygulamaya koyacak?

AB, Avrupa Konseyi 2030 İklim ve Enerji Politikaları Çerçevesi ve Avrupa Komisyonu'nun 2020 sonrası küresel iklim değişikliği ile mücadele planını esas alarak, 6 Mart 2015 tarihinde iklim eylem planını sunan (Niyet Edilen Ulusal Katkı, Intended Nationally Determined Contribution-INDC) ilk büyük ekonomi olmuştur.

Bu belgede AB hedefini, 2030 yılı için ekonomi genelindeki sera gazı emisyonunu en az %40 azaltma olarak belirlemiştir. Küresel tahminlere dayanarak belirlenen bu hedef, Paris Anlaşması'nın orta vadeli hedefi ile de uyumludur.

Paris Anlaşması'nın AB açısından anlamı, özellikle istihdam ve büyüme alanlarında önemli fırsatların kapısını açmasıdır. Düşük karbonlu, kaynakların verimli kullanıldığı bir ekonomiye geçiş, beraberinde bir bütün olarak teknoloji, enerji, ekonomi ve finans alanlarında da köklü bir değişikliğe gitmeyi gerektirmek-



tedir. Anlaşmayla düşük karbon ekonomisine geçiş, AB'nin yenilenebilir enerji alanında dünya lideri olma hedefine katkıda bulunarak, yenilenebilir enerji alanındaki yatırımları ve yenilikleri canlandıracaktır.

AB, Paris Anlaşmanın Aralık 2016 tarihinde kabul edilmesinin ardından, hiç vakit kaybetmeden anlaşmanın yükümlülüklerini yerine getirmek üzere politika ve mevzuatında ne gibi iyileştirmeler yapması gerektiğini belirlemek için çalışmalara başlamıştır. Çalışma sonunda ortaya çıkan yol haritası 2 Mart 2016 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Bu yol haritasına göre AB, anlaşmayı imzalamanın yanında, Emisyon Ticaret Sistemi gibi temel mevzuatını 2016 yılı içerisinde güncellemeye ve Paris Anlaşması için verdiği taahhütleri uygulamaya bir an önce başlamaya kararlıdır.

Paris Anlaşması sonrasında 2030 yılına yönelik enerji ve iklim politikaları çerçevesi

Paris İklim Konferansı sonrasında tüm ülkelerin buldukları vaatleri somut politika eylemlerine dönüştürmesi gerekiyor. Ekim 2014 tarihinde Avrupa Konseyi, AB'nin yenilenebilir enerji ve enerji verimliliğindeki en az %27 hedefinin yanı sıra, 2030 yılına kadar sera gazı emisyonunu en az %40 azaltma hedefi için 2030 İklim ve Enerji Politikaları Çerçevesi'ni hazırlamıştır. Paris Anlaşması, AB'nin yaklaşımını destekler niteliktedir. 2030 yılına yönelik enerji ve iklim politikaları çerçevesinin Avrupa Konseyi tarafından kabul görülen şekilde uygulanması, Paris Anlaşması'nı takiben öncelik taşımaktadır.

Avrupa Komisyonu, AB'nin sera gazı emisyonlarının %45'ini kapsayan Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)'ni yenilemek için harekete geçmiştir. Ayrıca bir yıl içerisinde Üye Devletlere azami esneklik imkanı sunarak, 2030 yılı düzenleyici çerçeveyi adil ve uygun maliyetli bir tutumla uygulamak amacıyla, kalan önemli yasa tekliflerini de sunacaktır.

Bir sonraki aşama, Çaba Paylaşım Kararı olarak tercüme edilebilecek Effort-Sharing Decision ve Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık (Land Use, Land Use Change and Forestry-LULUCF) üzerine öneriler hazırlama çalışmalarına başlamaktır. Ayrıca, güvenilir ve şeffaf bir yönetim mekaniz-

ması oluşturmak ve 2020 sonrası dönemdeki iklim ve enerjiye ilişkin planlama ve raporlama yükümlülüklerini düzenlemek amacıyla ayrı bir mevzuat da hazırlayacaktır.

İklim Finansmanı

İklim finansmanı bağlamında AB ve Üye Devletler, alternatif finans kaynakları da dahil olmak üzere, kamu, özel, ikili ve çok taraflı mekanizmalar çerçevesinde, gelişmiş ülkelerin birlikte taahhüt ettiği 2020 yılına kadar yılda 100 milyar Dolar sağlama hedefine artan bir şekilde katkıda bulunacaktır.

2014 - 2020 Çok Yıllı Mali Çerçevesi kapsamında AB, toplam bütçesinin %20'lik kısmının iklimle ilgili proje ve politikalar için kullanılmasını kararlaştırmıştır.

Bu oran, dış harcamalar ve mali yardımlar bağlamında, gelişmekte olan ülkeler için iklim finansmanı açısından bakıldığında 14 milyar Avroya karşılık gelmektedir.

Gelişmekte olan ülkelere 2020 sonrasındaki iklim planlarına destek sağlamak amacıyla, Küresel İklim Değişikliği İttifakı (Global Climate Change Alliance) gibi destek programları daha da güçlendirilecektir.

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu

Uğur Mumcu Cad. No: 88,
Kat: 4, Gaziosmanpaşa 06700
Ankara / Türkiye

Telefon : (312) 459 87 00
Faks : (312) 446 67 37
e-posta : delegation-turkey@eeas.europa.eu



Avrupa Birliği
Türkiye Delegasyonu

www.avrupa.info.tr

[/EUinTurkey](https://www.facebook.com/EUinTurkey)

[/EUDelegationTur](https://twitter.com/EUDelegationTur)

[/c/EUinTurkey](https://www.youtube.com/c/EUinTurkey)